

Роль інвестицій у розвитку економіки та підприємництва в умовах воєнного стану

Предметом дослідження є теоретико–методологічні аспекти визначення ролі прямих інвестицій для розвитку економіки та підприємництва в умовах нестабільності, пов'язаними з військовими діями та глобальними кризами.

Метою дослідження є аналіз прямих іноземних інвестицій за грошовими потоками, визначення ролі іноземних інвестицій у розвитку економіки України та причин, які зменшили їх залучення.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети в статті було використано комплекс різних методів: порівняльного та системного аналізу, статистичного узагальнення, індукції та дедукції, групування та класифікації, табличний метод.

Результати дослідження. Обґрунтовано важливість інвестицій для розвитку економіки та підприємництва. Визначено найпривабливіші сектори для інвестицій, проведено їх порівняльну характеристику. Проаналізовано прямі іноземні інвестиції в Україні з 2014 року по 2024 включно, визначено основні причини їх зменшення. Запропоновано інвестиційні проекти, які можна назвати трендами інвестування 2025 року, що може вплинути на інвестиційні можливості господарюючих суб'єктів.

Сфера застосування результатів. Результати проведеного дослідження можуть бути використані державними інституціями, які формують інвестиційну політику, а також у таких сферах національної економіки, як інвестування, державне регулювання, ринки капіталу. Матеріал є корисним для викладачів ЗВО, які досліджують форми інвестування.

Висновки. Проведене дослідження визначає роль інвестицій у розвитку економіки, обґрунтовує їх види і значення для України, яка є інвестиційно–привабливою країною з багатою ресурсною базою, вигідним розташуванням, розвиненим фінансовим ринком, що відкриває нові можливості для зростання економічної активності і підвищення добробуту населення навіть у таких складних нинішніх умовах.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, прямі іноземні інвестиції, інвестиційні проекти, підприємництво.

OLHA PIETUKHOVA

SVITLANA ESH

MYKHAILO ARYCH

The role of investments in the development of the economy and entrepreneurship in the conditions of martial law

The subject of the study is the theoretical and methodological aspects of determining the role of direct investment for the development of the economy and entrepreneurship in conditions of instability associated with military actions and global crises.

The purpose of the study is to analyze foreign direct investment by cash flows, determine the role of foreign direct investment in the development of the Ukrainian economy and the reasons that have reduced their attraction.

Research methods. To achieve the goal, the article used a complex of different methods: comparative and systemic analysis, statistical generalization, induction and deduction, grouping and classification, tabular method.

Results of work. The importance of investments for the development of the economy and entrepreneurship is substantiated. The most attractive sectors for investment have been identified and their comparative characteristics have been carried out. Foreign direct investment in Ukraine from 2014 to 2024 inclusive has been analyzed, and the main reasons for their decrease have been

identified. Investment projects have been proposed, which can be called investment trends for 2025, which may affect the investment opportunities of business entities.

Field of application of the results. The results of the research can be used by state institutions that form investment policy, as well as in such areas of the national economy as investment, state regulation, and capital markets. The material is useful for university teachers who research forms of investment.

Conclusions. The conducted research determines the role of investments in economic development, substantiates their types and significance for Ukraine, which is an investment-attractive country with a rich resource base, favorable location, and a developed financial market, which opens up new opportunities for increasing economic activity and improving the well-being of the population even in such difficult current conditions.

Keywords: investments, investment activity, foreign direct investment, investment projects, entrepreneurship.

Постановка проблеми. У надзвичайних нинішніх умовах, у яких знаходиться Україна, важливим фактором є стабільність національної економіки, що забезпечується залученням інвестицій, дослідженням їх видів, форм, напрямів покращення інвестиційного клімату. Воєнні дії в країні, інфляційні процеси, зростання зовнішнього боргу не сприяють розвитку підприємницьких структур. У таких умовах господарюючі суб'єкти не можуть успішно розвиватися без залучення іноземних інвестицій, без надходження додаткових коштів від іноземних інвесторів, які не тільки можуть забезпечити їх економічний розвиток, конкурентоспроможність в складних нинішніх умовах, але й сприятимуть відновленню інфраструктури, забезпеченню довгострокового зростання вітчизняної економіки у повоєнний період. Тому питання залучення інвестиційних ресурсів є актуальними і потребують всебічного аналізу, розробки стратегічних рішень, спроможних сформулювати довіру в іноземних інвесторів до вітчизняного бізнесу. Дослідження інвестицій завжди є і буде актуальним, оскільки стосується грошових потоків, спроможних забезпечити подальший економічний розвиток.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Будь-яка тема, пов'язана з інвестиціями, в нинішніх умовах є актуальною, тому багато наукових праць як вітчизняних, так і зарубіжних авторів присвячуються саме питанням інвестиційної діяльності. Заслужує уваги робота Малюк Т. М. [1], у якій аналізуються стимули інвестування в промисловий сектор країни, визначаються особливості промислового сектору як об'єкта для іноземних інвестицій. Семенюк І. О. і Яковенко Т. С. [2] визначають роль податкових пільг при залученні іноземного капіталу. Гончаренко Т. О та Лисенко П. В. [3] акцентують увагу на сучасних тенденціях

іноземного інвестування, підкреслюють зростання інтересу зарубіжних інвесторів до ключових вітчизняних галузей. Данилюк М. С. та Петренко І. В. [4] узагальнюють необхідність створення в інвестиційній діяльності країни сприятливого інвестиційного клімату для впровадження інновацій, їх тему доповнює робота Захарченко О. П. та Мельник А. В. [5], які також досліджують фактори привабливості інвестиційного клімату, приділяють увагу вітчизняній кваліфікованій робочій силі і логістичним можливостям. Нині будь-який науковий економічний журнал містить статті, у яких досліджуються питання, пов'язані з інвестиціями: проблеми інвестування, інвестиційні стратегії, можливості залучення іноземних прямих інвестицій, державна підтримка інноваційних підходів та інші, що свідчить не тільки про актуальність досліджень, але і про потенціал втілення цих досліджень у розвиток економіки.

Метою статті є виокремлення сутності інвестицій, їх ролі у розвитку економіки країни та підприємництва, а також проведення аналізу прямих іноземних інвестицій, визначення причин, які зменшують їх залучення.

Виклад основного матеріалу. На науковому рівні різноманітні аспекти інвестування досліджуються у сфері управління підприємницькими структурами, у сфері страхування та банківської справи, при формуванні портфельних інвестицій, а також протягом тривалого періоду часу займають певну нішу у міжнародному інвестиційному середовищі.

Трактування категорії «інвестиції» в економічній літературі є багатобічним, широким і залежить від національних традицій, об'єктів вкладення, матеріальних засобів компаній, форм власності та інших факторів. В практичному господарюванні під інвестиціями переважно розу-

ІННОВАЦІЙНО–ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

міють здійснення певних економічних проєктів, які у майбутньому повинні принести дохід.

Перші дослідження сутності інвестицій пов'язані з давньогрецькими філософами Аристотелем і Платоном, які на основі аналізу використання грошей у суспільстві, способів їх накопичення сформулювали перші уявлення про інвестиції [6].

Нині Україна знаходиться в умовах воєнного стану, переживає значні зміни в економіці, потребує залучення додаткових коштів від іноземних інвесторів з метою стабілізації інфляційних процесів, удосконалення ринків капіталу, підтримки банківської діяльності, розвитку підприємництва та підвищення добробуту населення. Оскільки для розвитку економіки не вистачає власних коштів, уряд країни звертається за допомогою до іноземних інвесторів, кошти яких спроможні допомогти модернізувати виробництво, досягти розвитку господарюючих суб'єктів і стати рушійною силою для змін в економіці країни в цілому. При таких умовах, щоб отримати ефективну віддачу від вкладень, важливо правильно обрати напрями реалізації інвестиційних проєктів.

На державному рівні з огляду на зростання ризиків розробляються певні механізми дій, формуються стабілізаційні заходи, спроможні забезпечити позитивний результат в екстремальних умовах, спричинених воєнними діями. У 2024 році в Україні переважно уклалися інвестиційні угоди, вартість яких не перевищувала 200 млн грн, порівняно з 2023 роком – вартість таких угод становила 500 млн грн [7]. На вітчизняному ринку інвестицій у 2024 році близько 35% припали на технологічний сектор. За даними InVenture нині в Україні найпривабливішими секторами для інвестицій є [8]:

- оборонно–промисловий комплекс (ОПК);
- енергетичний комплекс;
- будівельна галузь.

Багато проблем з інвестуванням пов'язано саме з ОПК, який за 2,5 роки збільшився в 6 разів, озброєння виробляється на 20 млрд дол, але Міністерство оборони спроможне викупити тільки на 14 млрд дол [9]. Також важливою проблемою є обмеження експорту озброєння, пільгові кредити, доступ до фінансування – все це повинно бути закладено в політиці держави щодо оборонно–промислового комплексу.

У 2024 році Україна представила потужну і всеохоплюючу стратегію відновлення країни, реалі-

зація якої розрахована на 10 років і яка отримала схвальні відгуки від міжнародних партнерів. Основна суть цієї стратегії – до 2035 року здійснити стрибок від перехідної (транзитної) економіки до економіки, що розвивається. У цьому напрямку з метою залучення в українську економіку іноземних інвесторів вже створено унікальну електронну платформу Advantage Ukraine, на якій зібрано понад 500 інвестиційних проєктів та можливостей у 10–ти галузях економіки. Кожен потенційний інвестор, зареєструвавшись на платформі, отримує вичерпну інформацію про можливості інвестування, конкретні проєкти та вигоди, які матиме від вкладання в економіку України [10].

Важливу роль в економіці займають прямі іноземні інвестиції (скор. ПІІ, англ. Foreign direct investment, FDI), які розраховуються у млн доларів США переважно з метою організації і будівництва підприємств і є довгостроковими вкладеннями матеріальних засобів компаніями–нерезидентами в економіку країни. У таблиці 1 представлені прямі іноземні інвестиції в Україні протягом 2024 року.

У таблиці 1 наведено відомості щодо прямих інвестицій України за принципом спрямованості, тобто за грошовими потоками. Спостерігаємо протягом 2024 року постійне зменшення як інвестицій в Україну, так і з України, у IV кварталі ПІІ взагалі відсутні. Основна причина такого зменшення – воєнні дії, корупційні ризики, дискримінаційні умови контрактів щодо закупівлі сировини. Протягом 3–х кварталів 2024 року, якщо й уклалися контракти, то тільки з підприємствами, які знаходяться на території Західної України і без врахування форс–мажорних обставин.

Якщо звернутись до зарубіжної практики, спостерігаємо збільшення інвестицій у країнах Європейського Союзу в нерухомість. Саме таке розміщення капіталу з одержанням прибутку є невід'ємною частиною сучасної світової економіки. Інвестиції в нерухомість збільшилися через міграцію українців, спричиненою воєнним станом. Значна частина таких інвесторів націлена на отримання доходу від оренди, а також мати постійне місце проживання в Європі при купівлі нерухомості, чи будинок для життя або відпочинку з родиною. У таких країнах як Іспанія, Португалія, Кіпр, Мальта, Греція, Чорногорія при купівлі нерухомості спеціальні програми дозволяють отримати постійне місце проживання. Також здача в оренду нерухомості забезпечує дохід: у Чехії – від 3,2 до 5,3%, у Греції – від 4,2 до 6,3%,

Таблиця 1. Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) в Україні в 2024 році (млн дол США)

2024	ПІІ в Україну	Відхилення (порівняно з попереднім роком)	ПІІ з України	Відхилення (порівняно з попереднім роком)	Відхилення	
					абсолютне	%%
I кв.	1838	1686	-87	-123	1925	1559,5
II кв.	1122	-716	-10	77	1132	-41,2
III кв.	156	-966	-14	-4	170	-85,0
IV кв.	ПІІ відсутні, не спостерігались					
За рік	3116		-111		3227	
без урахування окупованих територій (Криму, Севастополя, частини Донбасу)						

Джерело: побудовано авторами за джерелом [11]

в Іспанії – від 4,0 до 5,15%, в Італії – від 2,4%, у Франції – від 3,9 до 4,2%. Найвищий рівень доходу від оренди нерухомості спостерігаємо у Португалії – від 4,5 до 6,7% [12].

Іноземні інвестиції є цінностями, які вкладаються зарубіжними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності з метою отримання прибутку. Безпосереднє спостереження за такими надходженнями проводить Національний банк України і Державна служба статистики. Найбільш бажаною формою капіталовкладень для економіки України є прямі іноземні інвестиції, оскільки дозволяють реалізувати великі проекти з використанням сучасних нових технологій, нових практик корпоративного управління. У таблиці 2 представлено аналіз прямих іноземних інвестицій протягом останніх десяти років – 2014–2024.

Як видно з таблиці 2, тенденція до збільшення прямих іноземних інвестицій в Україну спостерігається тільки з 2016 р. до 2019 р. на 2050 млн грн. Найбільший приток прямих іноземних інвестицій протягом останніх десяти років відмічаєть-

ся у 2021 році (6687 млн дол.), проте в наступний період, після 2021 року, порівняно з 2024 роком спостерігається тенденція до зменшення обсягів залучення іноземних інвестицій на 3571 млн. дол. або на 53,4%, що є негативною тенденцією, яка може призвести до критичного зменшення кількості валютних резервів і загальної стагнації економіки України. Головними причинами такого зменшення є нестабільна ситуація на Сході України та відсутність зваженої стратегії уряду і необхідних економіко–правових реформ.

Що стосується інвестицій з України, за офіційними даними вони завжди були меншими, ніж інвестиції в Україну, і в їх динаміці також присутня тенденція до зменшення. Найбільше інвестицій з України здійснено у 2019 році – 648 млн дол і у 2022 році – 529 млн грн.

Спад інвестиційної активності викликає занепокоєння, оскільки інвестиції важливі для економіки будь–якої країни і є ключовою умовою модернізації економіки і фактором розвитку підприємництва в умовах нестабільності.

Таблиця 2. Прямі іноземні інвестиції в Україні з 2014 по 2024 рр. (млн дол США за грошовими потоками)

Роки	ПІІ в Україну	Відхилення (порівняно з попереднім роком)	ПІІ з України	Відхилення (порівняно з попереднім роком)	Відхилення	
					абсолютне	%%
2014	410	-4089	111	-309	299	-92,7
2015	-458	-868	-51	-162	-407	-236,1
2016	3810	4268	16	67	3794	-1032,2
2017	3692	-118	8	-8	3684	-2,9
2018	4455	763	-5	-13	4460	21,1
2019	5860	1405	648	653	5212	16,9
2020	-868	-6728	82	-566	-950	-118,2
2021	6687	7555	-198	-280	6885	824,7
2022	1152	-5535	529	727	623	-91,0
2023	4247	3095	42	-487	4205	575,0
2024	3116	-1131	-111	-153	3227	-23,3
без врахування окупованих територій (Криму, Севастополя, частини Донбасу)						

Джерело: побудовано авторами за джерелом [11]

ІННОВАЦІЙНО–ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

Головними причинами, які зменшили залучення інвестицій, є наступні:

- активні бойові дії на території України, особливо у Східному регіоні;
- наявність корупції та тіньової економіки;
- невисокий рівень довіри до влади;
- відсутність узгоджених стратегій економічного розвитку країни;
- нестабільність у податковій сфері.

Визначені причини підкреслюють, що нині інвестиційний клімат в Україні є несприятливим, існує значна кількість проблем, які сповільнюють залучення коштів і потребують вирішення. Водночас, попри значні виклики, пов'язані з воєнними діями, уряд вживає низку заходів для покращення умов ведення бізнесу, намагається вирішити проблеми, пов'язані з внутрішнім виробництвом та експортом для отримання валютної виручки, встановлює податкові пільги для підприємців, розробляє заходи, спроможні подолати економічну та політичну кризи; розробляє стратегії страхування щодо підтримки іноземних інвесторів та кредиторів з метою забезпечення захисту права приватної власності та інші заходи.

На думку авторів в Україні нині є цікаві інвестиційні проекти, які можна назвати трендами інвестування 2025 року, що може вплинути на інвестиційні можливості господарюючих суб'єктів. Серед них – зростання популярності «зелених» технологій, розвиток автоматизації та штучного інтелекту, а також тренди, спрямовані на поліпшення інфраструктури охорони здоров'я шляхом розвитку цифрових платформ для моніторингу здоров'я, телемедицини. Серед сучасних головних глобальних викликів стабільно називають кліматичні зміни, потреби сталого розвитку і для компаній, які працюють в напрямку відновлювальних джерел енергії, енергоощадження, електротранспорту та розвитку інфраструктури для утилізації відходів («зелених» технологій), з'являються величезні можливості для розвитку не лише в нинішніх умовах, а й на перспективу.

Багато нових можливостей для здійснення інвестицій відкриває автоматизація та штучний інтелект, які продовжують вносити суттєві зміни у світову економіку. Технології штучного інтелекту відіграють важливу роль у зниженні витрат та підвищенні ефективності у медицині, фінансовій сфері, у секторі виробництва. Тому компанії, які зосередяться на впровадженні цих техноло-

гій будуть популярними серед інвесторів ще багато років.

Чудовим потенціалом для отримання суттєвих фінансових результатів є інвестиції в акції, регулятором яких є Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (НКЦПФР), яка нині стає більш сучасною і модернізованою. НКЦПФР планує впровадити нові механізми та інструменти, які вже давно існують для іноземних інвесторів, але ще не застосовуються в Україні. Серед таких інструментів важливе місце належить індивідуальним інвестиційним рахункам, які зможуть відкривати для населення не банки, а інвестиційні фірми [13]. Планується, що на такі рахунки фізичні особи зможуть переказувати гроші та здійснювати інвестиції. Оскільки у населення накопичена певна сума грошей, яка знаходиться поза банками, передбачається, що ці кошти можна трансформувати в інвестиції, що створить нові робочі місця, забезпечить розвиток підприємницьких структур, які будуть сплачувати податки. Якщо кошти з індивідуальних інвестиційних рахунків не будуть виведені протягом трьох або п'яти років, їх власники отримають податкові пільги.

Новим інструментом в сучасному інвестуванні є аграрні ноти – неемісійні електронні цінні папери, які дозволяють агровиробникам отримати фінансування під заставу майбутньої сільськогосподарської продукції: насіння, зерно, а також обладнання, роботи, послуги тощо [14]. Їх запровадила НКЦПФР з 1 січня 2025 року відповідно до Закону «Про аграрні ноти». Гнучкі умови фінансування наперед, без очікування збору врожаю, простота та швидкість оформлення угод завдяки електронній формі та без участі нотаріусів – все це підходить для різних напрямів агробізнесу, оскільки як заставу можна використовувати продукцію рослинництва, тваринництва та первинної обробки. Аграрні ноти, які розроблені НКЦПФР, Національним депозитарієм України за підтримки Групи Світового банку у партнерстві зі Швейцарською Конфедерацією є прозорим механізмом, який дозволяє залучати кошти без зайвих бар'єрів, із захистом прав інвесторів і є важливим кроком до цифровізації агросектору, що відкриває доступ до ринків капіталу, визначає нові можливості для залучення інвестицій, зміцнення фінансової стійкості українського агросектору. Разом із тим, крім переваг, інвестування має і недоліки, які пов'язані з проведенням постійного моніторингу, наявність можливих втрат через коливання ринку, не всі ін-

струменти інвестування зрозумілі для початківців. Перед початком інвестування в першу чергу необхідно оцінити рівень ризику кожної інвестиції і реалізувати тільки перевірені та надійні.

Висновки

Проведене дослідження свідчить, що інвестування, незалежно від його виду та інструментів, дає можливість збільшити капітал, залучає різні інструменти для реалізації короткострокових (на 1–2 роки) і довгострокових (5–15 років) цілей, формує зацікавленість іноземних інвесторів у вкладанні коштів у вітчизняні сектори економіки навіть у складних умовах, у яких нині знаходиться Україна, що в сукупності відіграє важливу роль у розвитку підприємництва та економіки країни в цілому. Обґрунтовано необхідність розвитку різних напрямів інвестування, які забезпечать створення нової інфраструктури ринку інвестиційних послуг, впровадження інновацій, формування сприятливого інвестиційного клімату для забезпечення конкурентоспроможності на сучасних міжнародних ринках капіталу. Визначено, що інвестування потребує постійного моніторингу, оцінки рівня ризику, експертних порад та аналітики. Оскільки існує коливання ринку, інвестиції повинні бути перевірені, надійніми і зрозумілими, особливо для початківців. Нині Україна має достатню ресурсну базу, кваліфіковану робочу силу з розвиненим ринком фінансових послуг, що забезпечує її інвестиційну привабливість.

Список використаних джерел:

1. Малюк Т. М. Залучення іноземних інвестицій у промисловий сектор економіки України. Формування ринкових відносин в Україні. 2024. № 11 (282). С. 22–31.
2. Семенюк І. О., Яковенко Т. С. Інноваційні підходи до залучення іноземних інвестицій у промисловий сектор України. Журнал інноваційної економіки. 2023. № 15. С. 19–28.
3. Гончаренко Т. О., Лисенко П. В. Іноземні інвестиції в українському промисловому секторі: сучасні тенденції та перспективи. Журнал економічних досліджень. 2023. № 3. С. 78–87.
4. Данилюк М. С., Петренко І. В. Роль іноземних інвестицій у модернізації промислового комплексу України. Промислова економіка. 2023. № 1. С. 12–21.
5. Захарченко О. П., Мельник А. В. Фактори привабливості промислового сектору України для іноземних інвесторів. Економіка та держава. 2023. № 4. С. 33–41.

6. Гаврилiна А.В. Еволюцiя наукової думки у дослідженні змісту та сутності інвестицій як економічної категорії. Сталий розвиток економіки. 2024. №2 (49). С. 337–344. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/984/943> (дата звернення: 25.09.2025)

7. ТОП–4 галузі української економіки, куди вкладались інвестори в 2024 році: вебсайт. URL: <https://news.finance.ua/ua/top-4-haluzi-ukrainskoi-ekonomiky-kudy-vkladalys-investory-v-2024-roci> (дата звернення: 26.09.2025)

8. Тренди розвитку інвестиційного ринку України в 2024 році: вебсайт. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=RuH3c-Cb46o> (дата звернення: 26.09.2025)

9. Інвестиції в Україні під час війни: з фокусом на оборонно–промисловий комплекс: вебсайт. URL: <https://inventure.com.ua/uk/tools/video/investiciyi-v-ukrayinu-pid-chas-vijni-z-fokusom-na-oboronno-promisloviy-kompleks> (дата звернення: 28.09.2025).

10. Інвестиції в Україну та відновлення економіки: вебсайт. URL: <https://me.gov.ua/documents/detail?lang=uk-ua&id=62bfd716-8665-4A4C-9e2d-6325ba53b3c8&title> (дата звернення: 30.09.2025).

11. Державна служба економічної статистики України: вебсайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 05.10.2025)

12. Інвестиції у нерухомість в зарубіжних країнах. Feod Group. URL: <https://feodgroup.com/uk/news-uk/investiczi-v-neruhomist-u-evropi-u-2022-roci> (дата звернення: 06.10.2025)

13. Індивідуальні інвестиційні рахунки: вебсайт. URL: <https://news.finance.ua/ua/nkcpr-stvoryuye-novyj-instrument-dlya-investuvannya>. (дата звернення: 12.10.2025)

14. Аграрні ноти: як працюють і чому це вигідно товаровиробникам: вебсайт. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/aharni-noty-iak-pratsiuiut-i-chym-vyhidni-dlia-ukrainskykh-ahariiv/> (дата звернення: 14.10.2025).

References:

1. Maluk, T. M. (2024). Attracting foreign investment into the industrial sector of the Ukrainian economy. *Market Relations Development in Ukraine*. No 11 (282), 22–31.
2. Semenuk I. O., Iukovenko T. S. (2023). Innovative approaches to attracting foreign investment into the industrial sector of Ukraine. *Journal of Innovative Economics*. No 15, 19–28.
3. Goncharenko, T. O., Lysenko, P. V. (2023). Foreign investments in the Ukrainian industrial sector: current

trends and prospects. Journal of Economic Research, No 3, 78–87.

4. Danylyuk, M.S., Petrenko, I.V. (2023). The role of foreign investments in the modernization of the industrial complex of Ukraine. Industrial Economics, No 1, 12–21.

5. Zakharchenko, O.P., Melnyk, A.V. (2023). Factors of attractiveness of the industrial sector of Ukraine for foreign investors. Economy and State, No 4, 33–41.

6. Havrilina A.V. (2024). Evolution of scientific thought in the study of the content and essence of investment as an economic category. Sustainable development of the economy. No 2 (49), 337–344. URL: <https://economdevelopment.in.ua/index.php/journal/article/view/984/943> (date of application: 25.09.2025).

7. TOP–4 sectors of the Ukrainian economy where investors invested in 2024: website. URL: <https://news.finance.ua/ua/top-4-haluzi-ukrainskoi-ekonomiky-kudy-vkladalys-investory-v-2024-roci> (date of application: 26.09.2025).

8. Trends in the development of the investment market of Ukraine in 2024: website. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=RuH3c-Cb46o> (date of application: 26.09.2025)

9. Investments in Ukraine during the war: with a focus on the defense–industrial complex: website. URL: <https://inventure.com.ua/uk/tools/video/investiciyi-v-ukrayinu-pid-chas-vijni-z-fokusom-na-oboronno-promislovij-kompleks> (date of application: 28.09.2025).

10. Investments in Ukraine and economic recovery: website. URL: <https://me.gov.ua/documents/detail?lang=uk-ua&id=62bfd716-8665-4A4C-9e2d-6325ba53b3c8&title> (date of application: 30.09.2025).

11. State Service of Economic Statistics of Ukraine: website. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (date of application: 05.10.2025).

12. Investments in real estate in foreign countries. Feod Group. URL: <https://feodgroup.com/uk/news-uk/investiczii-v-neruhomist-u-evropi-u-2022-roci> (date of application: 06.10.2025).

13. Individual investment accounts: website. URL: <https://news.finance.ua/ua/nkcpfr-stvoryuye-novyj-instrument-dlya-investuvannya> (date of application: 12.10.2025).

14. Agrarian notes: how they work and why they are beneficial to producers: website. URL: <https://www.nsmc.gov.ua/ahranri-noty-iak-pratsiuiut-i-chym-vyhidni-dlia-ukrainskykh-ahraniiv/> (date of application: 14.10.2025).

Дані про авторів

Петухова Ольга Михайлівна,

доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри маркетингу, Національний університет харчових технологій

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4020-6949>

e-mail: ompetukhova@ukr.net

Еш Світлана Миколаївна,

старший викладач кафедри маркетингу, Національний університет харчових технологій

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-4916-385X>

e-mail: esh2009@ukr.net

Арич Михайло Іванович,

кандидат економічних наук доцент кафедри маркетингу, заступник директора з навчальної роботи Навчально-наукового інституту економіки і управління, Національний університет харчових технологій

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0910-2332>

e-mail: mykhailo.arych@gmail.com

Data about the authors

Olha Pietukhova,

Doctor of Economics, Professor, National University of Food Technologies

e-mail: ompetukhova@ukr.net

Svitlana Esh,

Senior lecturer of the Department marketing, National University of Food Technologies

e-mail: esh2009@ukr.net

Mykhailo Arych,

Candidate of Economic Sciences (Ph.D), Associate Professor, Department of Marketing, Deputy Director for academic affairs of the Educational and Scientific Institute of Economics and Management, National University of Food Technologies

e-mail: mykhailo.arych@gmail.com